

Ivan Dérer

Slovenský národný archív Bratislava, f. Sociálna demokracia na Slovensku, a. j. 45.

Dokument č. 60

Ohlas vysokoškolákov z mája 1946 po napadnutí študentov pri Svoradove.

Ohlas vysokoškolákov

Svoradovské schody skropené krvou - Vyliata krv nás všetkých zaväzuje.

My, slovenskí demokratickí vysokoškoláci z Lafranconi, Svoradova, Štefánikovho domova obraciam sa k verejnosti s týmto ohlasom:

Srdce každého Slováka a kresťana musí byť naplnené odporom nad tým, čo urobila bezuzdná zbesilosť príslušníkov komunistickej strany ktorá chce stoj čo stoj zamedziť demokratické prevedenie volieb. My demokratickí vysokoškoláci sme dňa 23. V. t. r. vo večerných hodinách manifestovali za demokraciu. V tom pred vysokoškolským internátom zastalo nákladné auto a príslušníci KSS strieľali z pušiek a z automatov do okien Svoradova a do manifestujúcich demokratických akademikov a výsledok je tento: Jeden akademik - medik ranený do prs, traja do ruky, jeden do nohy, jeden vojak ranený do nohy a desiatky iných akademikov bolo ranených valaškami a kamením.

Vyliata krv našich kolegov na Svoradove mravne nás zaväzuje k tomu, aby sme sa obrátili na každého poctivého Slováka, aby pri voľbách spontánne ukázal, že čo najrozhodnejšie zamieta svojvoľné diktátorské spôsoby komunistických partajníkov, ktorí vo svojej zúfalej situácii neštítia sa žiadnych násilností, ba ani prelievania krvi. Meno nášho ľudu komunisti sústavne bohapusto omieľajú v ústach, ale my, slovenskí akademici, ktorých korene väzia v ľude, jednotne sa staviame proti tyranským spôsobom KSS, jednotne sa staviame proti marxistickej ideológii, k nám dovezenej z cudziny, ku ktorej mal slovenský človek vždy a má i dnes odmietavý postoj. Metódy komunistov nielen sa vyrovnajú, ale ďaleko prevyšujú krvilačnosť nemeckých gestapákov.

Akademici a všetci demokratickí Slováci dokážte, že sa viete spojiť v jeden šik, keď ide o naše bytie a nebytie, keď ide o naše práva a o našu akademickú česť a slobodu.

Slovenskí vysokoškoláci

Slovenský národný archív Bratislava, f. ÚV KSS, generálny tajomník, kart. 2150, a. j. 208/1.

Dokument č. 61

Záverečné slovo V. Širokého na zasadnutí Predsedníctva ÚV KSS 29. mája 1946.

Záverečné slovo s.(úduha) Širokého na zasadnutí Predsedníctva 29. mája 1946

Myslím, že prvá otázka, na ktorú musíme dať jasnú odpoveď je tá, či nebezpečenstvo čo vyplýva z volebného víťazstva DS dostatočne je docenené alebo nie. Keď skúmam priebeh